

ihalede Yasaklamayı Gerektirmeyen Bir Olay Nedeniyle İdare Tarafından Yasaklama Kararı Verilmesi ve Sonucun da Manevi Tazminat Davası Açılması

Yasaklamayı Gerektirmeyen Bir Olay Nedeniyle İdare Tarafından Yasaklama Kararı Verilmesi ve Sonucun da Manevi Tazminat Davası Açılması.

Özet: Davacı şirketin 1 (bir) yıl süreyle bütün kamu kurum ve kuruluşların ihalelerine katılmaktan yasaklanmasına neden olan eyleminin 4734 sayılı kanununun 17/A maddesi kapsamında “Yasak Fiil ve Davranış” niteliğinde olmadığı, bu gerekçeyle verilen yasaklama kararı davacı şirketin ticari itibarını zedeleyeceğinden ve güvenilirliğini azaltacağından, davacı şirketin söz konusu işlem nedeniyle uğradığı manevi zarara karşılık makul bir tazminata hükmedilmesi gerektiği hk. Danıştay 13. Daire Kararı;

“...Dava, davacı şirketin bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine 1 (bir) yıl süreyle katılmaktan yasaklanmasına ilişkin davalı idarenin 03/06/2003 tarih ve ... sayılı işleminin iptali ile 150.000.000.000.- TL maddi ve 200.000.000.000.-TL manevi tazminatın yasal faiziyle birlikte

tazmini istemiyle açılmış, İdare Mahkemesi’nce; teklif mektubunun usulüne uygun olmaması nedeniyle ihale dışı bırakılan davacının eyleminin 4734 sayılı Yasa’nın 17. maddesinde yer alan “yasak fiil ve davranış” niteliğinde olmadığından, tesis edilen işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı, davacının 150.000.000.000.-TL maddi, 200.000.000.000.-TL manevi tazminatın yasal faiziyle birlikte tazmini istemine

gelince; Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrasında, "İdarenin, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğunun" hükmüne bağlandığı, İdarenin hukuki sorumluluğundan söz edebilmek için, ortada somut bir zararın bulunması ve bunun idareye yüklenebilen bir işlem veya eylemden doğması, başka bir deyişle, zararlar idari faaliyet arasında illiyet bağı bulunması gerektiği, bakılan davada, dava konusu edilen 1 (bir) yıl süreyle kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanma işleminin, Mahkemelerince hukuka aykırı bulunmuş olmasına karşın, anılan işlem nedeniyle davacının uğradığı maddi zarara ilişkin somut hiçbir verinin sunulmaması karşısında, maddi tazminat isteminin kabulüne olanak bulunmadığı, manevi tazminat istemi yönünden ise; dava konusu işlemin niteliği itibarıyla, davalı idareyi manevi tazminatla yükümlü tutabilecek nitelikte ağır hizmet kusuru bulunmadığı gibi, olayda manevi zararın oluştuğundan da söz edilemeyeceği gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline, maddi ve manevi tazminat isteminin reddine karar verilmiş, taraflar kararın aleyhlerine olan kısımlarını temyiz etmişlerdir.

İdare ve vergi mahkemelerinin nihaî kararlarının temyizen bozulması 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı halinde mümkündür.

Temyizen incelenen kararın dava konusu işlemin iptali ve maddi tazminat isteminin reddine ilişkin kısmı usul ve hukuka uygun olup, dilekçelerde ileri sürülen temyiz nedenleri kararın belirtilen kısımlarının bozulmasını gerektirir nitelikte görülmemiştir. Temyize konu kararın manevi tazminat istemine ilişkin kısmına gelince; Manevi tazminat, patrimonial meydana gelen bir eksilmeyi karşılamaya yönelik bir tazmin aracı olmayıp, manevi tatmin aracıdır.

Manevi tazminata hükmedilmesi için kişinin fizik yapısını zedeleyen, yaşama ve kazanma gücünün azalması sonucu doğuran olayların meydana gelmesi ve idarenin hukuka aykırı bir işlem veya eylemi sonucunda ağır bir elem ve üzüntünün duyulmuş olması veya şeref ve haysiyetinin rencide edilmiş bulunması gerekir.

Manevi tazminata hükmedilirken ilgililerin sosyal ve ekonomik durumu dikkate alınarak olay nedeniyle duyduğu elem ve ızdırabın kısmen giderilmesini ifade edecek, idarenin hukuka aykırılığını ortaya koyacak ve hukuka aykırılığı özendirmeyecek bir miktarın belirlenmesi gerekmektedir. Olayda; 13/03/2003 tarihinde...Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi 4 kalem yemek alım ihalesine katılan davacı firmanın teklif mektubunun içinde bir adet şikâyet dilekçesi ve 56 adet boş A4 kağıdı bulunması üzerine ihale dışı bırakıldığı, ayrıca davacının bu eyleminin 4734 sayılı Yasa'nın 17/a kapsamında "yasak fiil ve davranış" niteliğinde olduğu gerekçesiyle 1 (bir) yıl süreyle bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılmaktan yasaklanmasına ilişkin dava konusu işlemin oluşturulduğu anlaşılmakta olup, davacının eylemi "hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, irtikap, rüşvet suretiyle veya başka yollarla ihaleye ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya teşebbüs etmek" niteliğinde olmadığından, bu gerekçeyle verilen yasaklama kararının davacı şirketin ticari itibarını zedeleyeceği, güvenirliğini azaltacağı açıktır.

Bu nedenle davacı şirketin söz konusu işlem nedeniyle uğradığı manevi zarara karşılık makul bir manevi tazminata hükmedilmesi gerekirken istemin reddinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun

49. madde uyarınca, davalı idarenin temyiz istemi ile davacının temyiz isteminin maddi tazminata ilişkin kısmının reddiyle Ankara 6. İdare Mahkemesi'nin 10/03/2004 tarih ve E:2003/1457, K:2004/295 sayılı kararının, dava konusu işlemin iptali ve maddi tazminat isteminin reddine ilişkin kısmının onanmasına, davacının temyiz isteminin kısmen kabulüyle mahkeme kararının manevi tazminat isteminin reddine ilişkin bölümünün bozulmasına, dosyanın bozulan kısım hakkında yeniden bir karar verilmek üzere anılan Mahkemeye gönderilmesine, 26/09/2005 tarihinde oybirliğiyle karar verildi."

(Danıştay 13.D. 26/09/2005- E. 2005/1819; K.2005/4728)